

FOLKETINGET STATSREVISORERNE

Statsrevisorerne anmoder Rigsrevisionen at undersøge statens foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme

Statsrevisoranmodning om undersøgelse af statens foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme

J.nr.:18-001308-2
Godkendt på
statsrevisormødet 19.
december 2018

Hvidvaskloven¹ trådte første gang i kraft i 1993 som følge af et EU-direktiv (hvidvaskdirektivet).

I hvidvaskloven er fastsat flere undersøgelses- og underretningspligter, som en række virksomheder og personer (penge- og realkreditinstitutter, fondsmægler- og forsikringsselskaber, pensionskasser, udbydere af betalingstjenester og spil, advokater, revisorer mv.)² og offentlige myndigheder skal påse.

Statsrevisorerne anmoder Rigsrevisionen om at undersøge:

- Er indsamlingen af informationer om potentiel hvidvask og terrorfinansiering tilrettelagt, så den kan danne grundlag for en effektiv forebyggelse og retsforfølgelse?

I den forbindelse ønskes undersøgt, i hvilken grad informationer fra indberetningspligtige myndigheder, personer og virksomheder samt andre offentlige myndigheder, der har tilgang til informationer om sager med mistanke om hvidvask og terrorfinansiering nyttiggøres (informationer fra Finanstilsynet, Erhvervsstyrelsen, Danske Spil, told- og skattemyndigheder mv.)

¹ Lov nr. 651 af 8. juni 2017 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

² Virksomheder og personer er oplyst i § 1, stk. 1, nr. 1-21, i Lov nr. 651 af 8. juni 2017 om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme.

- Har Finanstilsynet ført effektivt tilsyn med, om de virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, overholder lovens krav om bl.a. indberetning og gennemførelse af kundekendskabsanalyser?
- Har Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) en effektiv tilrettelæggelse af arbejdet med at modtage, analysere og videreformidle underretninger om mulig hvidvask og terrorfinansiering, og hvordan har SØIK planlagt at skulle behandle det stigende antal indberetninger, som må forventes i de kommende år?
- I hvilket omfang sker der en løbende evaluering af den samlede indsats mod hvidvask, hvor både nationale og internationale erfaringer inddrages?
- Hvordan håndterer SØIK retssikkerheden for personer og virksomheder, der sker underretning om?

Baggrund

Ved hvidvask forstås, at virksomheder eller personer uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i økonomisk udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse. Det er også hvidvask, hvis man uberettiget skjuler, opbevarer, transporterer, hjælper med at afhænde eller sikrer midler og økonomisk udbytte fra en strafbar lovovertrædelse.

Hvidvaskloven forpligter de virksomheder og personer, der er omfattet af loven, til at identificere og vurdere risikoen for, at de bliver misbrugt til hvidvask eller finansiering af terrorisme. Loven forpligter også virksomhederne og personerne til at have en tilstrækkelig risikostyring, gennemføre kundekendskabsanalyser, overvåge om usædvanligt store transaktioner eller usædvanlige transaktionsmønstre er mistænkelige mv. I tilfælde af mistanke eller formodning om, at en transaktion, midler eller en aktivitet har tilknytning til hvidvask eller terrorisme, skal Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK) omgående underrettes.

Virksomheder og personer, der er omfattet af hvidvaskloven, skal registreres hos Finanstilsynet og Erhvervsstyrelsen, og myndighederne fører tilsyn med de registreredes overholdelse af love, regler, EU-forordninger og -direktiver på området. Endvidere skal en række andre tilsynsmyndigheder - Advokatrådet, spillemyndigheden, told- og skattemyndighederne - føre tilsyn og underrette SØIK ved mistanke om forhold, der kan have tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

SØIK har ansvaret for at modtage, analysere og videreformidle underretninger om mulig hvidvask eller finansiering af terrorisme fra de virksomheder og personer, som er omfattet af hvidvaskloven. Hvis SØIK vurderer, at der skal ske yderligere efterforskning med henblik på evt. tiltale, fremsendes underretningen som hovedregel til politiet, som forestår efterforskningen. Det anslås, at der i 2019 vil komme ca. 30.000 indberetninger til SØIK om potentiel hvidvask.

Ud over hvidvaskloven og den tilhørende vejledning fra Finanstilsynet er der en række retskilder, der er relevante for hvidvask, terrorfinansiering og berørte erhvervsaktiviteter, fx Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme.

Afgrænsning

Det foreslås, at undersøgelsen afgrænses til at vedrøre perioden 2016-2018.